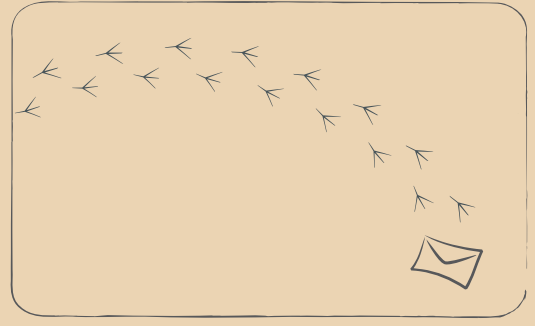

Siviliz

Şubat 2010 • Sayı 21

ISSN 1306-5297

Avrupa Birliği tarafından desteklenen ve STGM tarafından yürütülen "Etkin Katılım için Sivil Toplumun Gelişimi" Projesi bültenidir, iki ayda bir yayımlanır.

Sahici "açılım"...

Doğrusu çağdaş ve şok bir kavram...

Hele önüne çağdaşlık ve moderniteyi pekiştiren bir de "demokratik"lik ve de "kültürel" boyut da katıldığında tadına doyum olmaz bir sihirli kavram haline dönüşüyor "açılım" dediğimiz.

Meramım o ki; işin politik ve kurumsal çerçevesine sapsanmadan, değmeden böylesi bir açılıma "ülke" neden ihtiyaç duyar, onu paylaşmak!

Bir ülke düşünün düş dünyanızda çok kültürlü, çok etnisiteli, çok dinli; yani ezcümle "çokçu" olması mümkünken, yirminci yüzyılın başında kurduğu yeni cumhuriyetini seksen sene boyunca tekçi-üniform bir mantığa hapsedsin. Sonra da tebaaya dönüp desin ki, 'sana reva gördüğüm yapı budur, bu yapıya biat edeceksin'!

Anayasasını, bilimum yasalarını, seçim sistemini, parlamentosunu, bürokrasisini, kısacası bilcümle işleyişini bu tekçi modele göre bina etsin!

Sonra bu sistemin doğruluğuna kendini inandırısın. Daha sonra da bilimsel bilgi üretmesi gereken üniversitelerini, kurumlarını ve en çok da halkını bu duruma inandırısın. Şimdi elbette son on yıl içindeki ülke gerçekliğine ve son birkaç yıl içindeki "açılım" söylemlerine baktığımızda, elbette bu seksen senelik reel durumun değiştirilmesinin kolaylıkla ne vicdanlarda ne de hayatlarda hemen yer bulamayacağını söylemek safdillik olarak kabul edilmemeli.

Gerçekten zor.

Dolayısıyla açılım dediğimiz mevzuun en başında "sahici"liğe ihtiyaç var. Yani söylemin bizatihi kendisi inandırıcı olmak durumunda. Sonra da en gerçekleştirilebilir noktadan tutularak bir "el verme" seansıyla başlamaya ve devamını da kararlılıkla getirmeye.

Mesela ne?

Sanırım önce Anayasa ile işe başlamakta kuvvetle yarar olmalı. 12 Eylül darbe döneminin özgürlükleri kısıtlayan ve kısıtları sistemleştiren '82 darbe anayasasını kökten değiştirip "Özgürlükçü bir Anayasa" ile yeni sahneye çıkmakta şiddetle yarar var. Ve tabii ki; yasalardaki anti-demokratik hükümleri nakkaş titizliliğiyle ayıklamakla devamını getirmek... Tabi en başında da katılımın önünde ciddi engel oluşturan seçim sistemi ve siyasi partiler kanunu.

Yurttaşlar arasında ciddi kamplaşmalara ve yeni kan davalarının oluşmasına sebep olmayı ısrarla sürdüren koruculuk vb. yapılanmaları lağvedecek bir cesur karar.

Yoksulluğu ve yoksunluğu bertaraf edecek adaletli bir paylaşım politikası...

Başta Kürt Dili olmak üzere dillerin eşitçe ve özgürce kullanımına olanak tanıyan hakkaniyetli bir yeni düzenleme...

Yani bu ülke vatandaşlığını aidiyet duyguları ile içselleştirecek bir özür ve telafi mantığından hareketle kucaklayıcı ve önyargısız bir kararlılık...

Çok mu zor!

İnanın ki değil.

Eğer "açılım" deniyorsa adına; **sahicilik** ve **inandırıcılık**, bir de **kararlılık** birlikte olacak. Oluru bu, başka yolu namümkün...

Şeyhmus Diken

Bu yayının içeriğinden yalnızca STGM sorumlu olup, hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtır olarak algılanmamalıdır.

Haberin var mı?

STGM 6 Mart'ta Roman STÖ'leri ve aktivistleriyle "Roman Açılımı" sürecini değerlendirmek üzere bir araya geldi. 13-14 Mart'ta İstanbul'da bir araya gelen Otizm Platformu'nun ve 19-20 Mart'ta Diyarbakır'da gerçekleşen LGBTT Platformu'nun toplantılarına destek verdi.

STGM'den

Yeni dönemi İstanbul ofisiyle açıyoruz

STGM, Kasım 2009-Temmuz 2011 döneminde yürüteceği "Etkin Katılım için Sivil Toplumun Gelişimi" başlıklı projesine başladı. Yeni projedeki en önemli değişikliklerden biri İstanbul'da bir **iletişim ofisinin** açılması. 26 Şubat'ta İstanbul'da gerçekleşen STGM 8. Danışma Kurulu toplantısının ardından düzenlenecek kokteyle açılış duyurulan ofisin ağırlıklı çalışma konularından biri STÖ-özel sektör diyalogu olacak.

Yeni projenin faaliyetleri arasında STÖ'ler için teknik destekler ve kapasite geliştirme çalışmalarının yanı sıra STÖ-STÖ ve STÖ-kamu diyaloguna ilişkin faaliyetler öne çıkıyor. İhtiyaç temelli eğitimler ve yerinde kurumsal destekler ağırlık kazanırken, sivil ağlara verilen destekler de yoğunlaşıyor. Küçük kampanya destekleri, STÖ'lere fon sağlayan kuruluşlar arasında eşgüdümün güçlendirilmesine yönelik çalışmalar ve ilki 2009 yılında yapılan "Sivil Sesler Festivali"nin ikincisi proje döneminde gerçekleştirilecek faaliyetler arasında.

STGM, geçtiğimiz dönem içinde toplumsal cinsiyet eşitliğini tüm politika, faaliyet ve söylemlerinde sistematik olarak göz

önünde bulundurmak amacıyla kurumsal bir anaakımlaştırma stratejisi geliştirdi. Benzer stratejiler önümüzdeki dönemde çevre ve engelli hakları konularında da hazırlanarak kurumsal yapının güçlendirilmesi hedefleniyor.

Yeni dönemde STGM, yeni yayınlarla birlikte web sitesinin yeni yüzüyle de sivil toplumun karşısında olacak. Görsel tasarımı iyileştirilen ve daha kullanıcı dostu bir arayüze kavuşturulan web sitesi, görme engelliler için kolaylıklar sunacak. Siviliz bülteni de bu sayıyla birlikte yeni tasarımı ile okuyucularının karşısına çıkıyor.

Kapasite Geliştirme Asistanı Elifcan Karacan'ı doktorasını yapmak üzere Almanya'ya uğurladık. Koordinatör Yardımcısı Ayça Bulut Bican ise artık toplumsal yatırım programları alanında iş hayatını sürdürüyor. Tuğçe Bahadır Hibe Programları Asistanı, Sezin Öney ise Sivil Toplum Politikaları Sorumlusu olarak aramıza katıldı. Halkla İlişkiler Sorumlusu Seda Alp ise bundan böyle STGM İstanbul İletişim Ofisi'nden bildirecek...

Diyalog

STGM'nin diyalog açılımı

Bugün Türkiye'de tabanda örgütlenme konusunda, şimdiye dek hiç olmadığı kadar bir hareketlilik söz konusu. Buna karşılık, çoğu sivil toplum örgütü birbirinin faaliyetlerinden, varlığından bile habersiz. Dahası, değişim yaratabilmek için kamu ve özel sektör ile nasıl temas kuracağını bilemiyor.

İşte, bu nedenlerle STGM'nin yeni projesi, "Etkin Katılım için Sivil Toplumun Gelişimi" özellikle diyalog konusuna odaklandı. Avrupa Birliği tarafından desteklenen projenin hedefi, STÖ'ler arası ağları ve STÖ'lerin ilgili taraflarla olan iletişimini arttırmak, arada kalıcı bağlar kurmak.

Bu projede, daha önceki projelerin birikimlerinden yararlanarak, Türkiye'de sivil toplum

kuruluşları arasındaki ilişkilerin sağlamlaştırılması, STÖ'lerin kendi aralarındaki dayanışmanın artırılması çalışmaları sürdürülecek. Yeni sivil toplum platformlarının kurulması, var olanların desteklenmesi, STÖ'lerin daha etkin ve yaygın faaliyeti için çalışmalarına destek verilmesi, "diyalog" etkinliğinin temel amaçlarından olmaya devam ediyor.

Buna ek olarak, sivil toplumun, kamu ve özel sektör ile temasının, ilişkilerinin geliştirilmesi için de çaba gösterilecek. 2009 Kasım'ında başlayan ve 2011'e kadar sürecek olan bu projede, hem merkezi hem de yerel yönetimlerin, STÖ'lerle olan işbirliğinin artırılmasına özellikle önem veriliyor. Değişim için somut adımlar atılması, ancak tabandaki hareketin, yani STÖ'lerin yönetimlere erişebilmesi, taleplerini dile getirebilmesi ön şartının gerçekleşmesiyle mümkün olabiliyor.

STGM Yönetim Kurulu Başkanı Levent Korkut, her pazar saat 15.00-15.45 saatleri arasında Ankara'dan FM 103.1 frekansından yayın yapan Radyo ODTÜ'de Sivil Sesler programı yapıyor. Programa katılmak için sivilsesler@radyoodtu.com.tr adresine başvurabilirsiniz.

Kültürel Haklar

Bu bölümde, geçtiğimiz yaz ülke gündemini sarsan "demokratik açılım" konusunu sivil toplum örgütlerinin özellikle kültürel haklar perspektifinden nasıl algıladığını aktarmaya çalışıyoruz. "Demokratik açılım" elbette çok yönlü irdelenmeyi hak ediyor, ancak biz temel olarak insan hakları ve kültürel haklar başlıkları altında değerlendirmeyi uygun gördük.

"Açılım, herkes için eşit ve adil bir dünyayı hedeflemeli"

İlk söyleşimiz İnsan Hakları Derneği Akdeniz Bölge Temsilcisi ve Adana Şube Başkanı avukat Beyhan Günyeli ile oldu:

Demokratik açılım sürecini kültürel haklar açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'nin demokratikleşmesinin önündeki en önemli engeli "Kürt sorunu" ve ondan kaynaklanan "şiddet ve çatışma ortamı" oluşturuyor. Bu engeli aşmak amacıyla "Kürt açılımı" ya da "demokratik açılım" adı altında başlatılan çalışmalar oldukça önemli ve değerli. Açılım sürecinde, TRT 6'da Kürtçe yayın yapılması, özel televizyonlara bu konuda imkan tanınması, cezaevlerinde Kürtçe konuşulabilmesi Kürt açılımının küçük adımlarıdır. Ancak sürecin kesintiye uğraması ve kültürel haklar bağlamında talep edilen haklar konusunda cesur adımların atılmaması sorunun güncelliğini korumasına neden oldu.

Açılımla kültürel hak kapsamının genişleyeceğini düşünüyor musunuz?

Süreç iyi yönetilseydi ve hükümet tarafından cesur adımlar atılabilseydi açılımla kültürel hak kapsamının genişleyeceğini düşünüyorum. Çünkü yıllardır yok sayılan Kürtler açılımla gündeme geldi, sorun esaslı bir şekilde tartışılmaya başlandı.

"Kültürel hakların en önemli bileşeni anadilde eğitimidir"

Demokratik açılımı bir de Denizli Muşlular Dayanışma Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Abdullah Taşdan'a sorduk:

Kültürel haklar açısından demokratik açılım sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cumhuriyetin kuruluşundan bu güne kadar ülkede Kürt gerçekliği ve bu gerçeklikle birlikte insanımızın kültürü de yok sayıldı. Gelinen noktada; AB üyelik süreci, uluslararası konjonktür ve medeni dünyanın demokratik standartları devletin sivil bir açılım yapmasını zorunlu hale getirdi. Açılımın kamuoyuna açıklanma biçimi her ne kadar sorunun özünden uzaklaşmış olsa da bu biçimiyle de bizce önemli. Kültürel haklar açısından değerlendirildiğinde; TRT Şeş'in açılması içerik açısından doyurucu olmasa da bir söylemi yıkmıştır. Yine üniversiteler bünyesinde Kürt Dili ve Edebiyatı bölümlerinin açılması tartışmaları ve YÖK'ün bu konudaki arayışları sorunun çözümüne katkı sağlayacaktır.

Esas olarak kültürel haklar açısından; dil eğitimi ve öğretimi konusunda alınacak kararlar önemli. Kültürel haklar, kendi kültürel birikimi ile toplumun kültürel yaşamına özgürce katılma hakkını ve bu kültürü gelecek nesillere aktarabilmek için eğitim hakkını kapsar. Eğitimin anadilde verilmesi bilindiği gibi temel insan hakkıdır. Bu bağlamda TBMM'deki görüşmelerin içeriğinden de anlaşılacağı gibi yakın gelecekte kültürel haklar konusunda politik tartışmaların odaklanacağı temel konunun, Kürtçenin eğitim dili olması ile ilgili olacağı anlaşılıyor. Bizce de kültürel haklar konusunda, Kürtçenin eğitim dili

Kültürel hakların geniş perspektifte kullanılabilmesi için sadece hükümetin yasal düzenlemeler getirmesi yeterli olur mu?

Kültürel hakların kullanılması açısından yasal düzenlemelerin getirilmesi önemli, çünkü hukuki koruma sağlar. Ancak siyasal ve ekonomik haklar, anayasal vatandaşlık hakları tanınmadan sadece kültürel haklar düzleminde yapılacak yasal düzenlemelerin bu hakların kullanımı açısından yeterli olmayacağı kanaatindeyim.

Bu yönde STÖ'lerden beklenti nedir?

Sivil toplum örgütleri olarak hak temelli çalışmalar yaparken siyasal düşüncelerimizden bağımsız herkesin eşit, adil ve barış içinde yaşayabileceği bir dünya için mücadele etmeliyiz. İnsan hakları ihlallerinin yaşanmadığı bir ülke için kamuoyu oluşturmak, bir araya gelerek örgütlenmek tek ses olabilmek çok önemli.

BABA
DEMOKRASİYE
ABONE OLALIM
AYDA 29 LİRAYA
SINIRSIZ

olması hem temel bir mesele, hem de vazgeçilmez bir haktır. Ancak hükümetin bu konuda ne düşündüğünü henüz bilmiyoruz. Fakat gerek AB, gerek üyesi olduğumuz Avrupa Konseyi açısından olaya baktığımızda, anadilde eğitim temel bir hak oluşturuyor.

Demokratik açılım süreci iyi yönetilirse kazanımları neler olur?

Üyesi olduğumuz Avrupa Konseyi'nin, tüm insan hakları kurumlarının ve AB'nin Türkiye'den beklentisi, Kürtlere en temel hakların verilmesi. Bu sürecin doğru işletilmesi durumunda; ülkemizde yıllardır süren çatışmalı ortamın son bulacağına inanıyoruz. Demokratik açılımın başarılması durumunda, toplumun ekonomik ve sosyal yaşam standartlarının yükseltilmesi için enerjimizi hep birlikte kullanarak Türkiye'yi Avrupa'nın saygın bir üyesi yapabiliriz.

Uygulamalarla ilgili gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Demokratik açılım süreci olarak adlandırılan süreç içerisinde bugüne kadar TRT Şeş'in açılması dışında somut bir uygulama görülmedi. Bu uygulamanın da yasal zemini yok, özel televizyonlarda yapılacak yayınlarla ilgili henüz düzenleme yapılmış değil. Esas beklenti atılacak adımların anayasal güvence altına alınması meselesidir. Bu süreçte bölgede etkin STK'lar bu sürecin olumluya evrilmesi için çaba sarf etmeli.

"Herkes inancını yaşasın, yeter ki şiddet olmasın!"

Eskişehir'de faaliyet gösteren Aslanbeyli Köyü Sücaattin Veli Turizm ve Tanıtım Derneği'nden Nusrettin Demirtaş, demokratik açılımın Alevilerle ilgili kısmını değerlendirdi:

Demokratik açılım sürecini kültürel haklar açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Uzun zamandır demokratik açılmadan bahsediliyor ancak bu açılımın içerisinde ne gibi demokratik hakların ne gibi kültürel açılımların yer aldığı konusunda net bilgilere sahip olmadığımız için bu konuda fikir belirtmek oldukça zor. Eğer gerçekten bir demokratik açılmadan bahsediliyorsa elbette kültürel hakları da kapsamalı. Kültürel haklar derken de dil, din, etnik köken gibi tüm hakları kapsamalıdır. Bu haklar da Türkiye'de yaşayan tüm farklı kültürlere verilmeli.

Kültürel hakların kullanılabilmesi için yasal düzenlemeler yeterli midir sizce?

Yasal düzenleme, özellikle de anayasal değişiklik aslında bu sorunu büyük ölçüde çözecektir. 12 Eylül anayasası şu anda ülkenin önündeki en büyük engellerden bir tanesidir ki bu konuda muhalefet, iktidar, halk herkes hemfikir.

Kültürel haklarla ilgili STÖ'lere ne gibi görevler düşüyor?

Şöyle bir örnek vereyim: Bundan 20 yıl önce bu ülkede ben Aleviyim diyemiyorduk. O günlerden bugüne gelirken STÖ'lerin çok büyük katkısı oldu. Alevi STÖ'ler ile Sünni STÖ'ler birbirleri ile işbirliğine girerek iyi ilişkiler geliştirdiler. Biz Sücaattin Veli Derneği olarak Eskişehir'deki STÖ'lerin yarısından fazlası ile tanışıyoruz. Böylece Alevilik ve Aleviler hakkındaki kötü görüşler ortadan kalkıyor. Herkes istediği gibi inanabilir, karışamaz, yeter ki şiddet olmasın, ayrımcılık olmasın. Burada inanç boyutunda, kültürel haklar boyutunda bence esas konu Alevilerin ibadethanesi olan cemevlerinin yasal statüye kavuşmasıdır. Bu konuda da önemli adımlar var.

"STK'lar meselenin yönlendiricisi olmalı"

Diyarbakır Sanat Merkezi'nden Melike Coşkun ile de kültürel haklar ve demokratik açılım hakkında konuştuk.

Demokratik açılım sürecini kültürel haklar açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

"Demokratik Açılım"la ilgili olarak neyi, neden tartıştığımızı unuttuk. Tartışmaların yapıldığı ilk günlerdeki heyecan yerini bir karmaşaya bıraktı. Kazdıkça altından

çıkan zenginliklerin bizi şaşkına çevirdiği bu coğrafyada, farklı dil, inanç ve kültürlere tahammül-süzlük- üzerinden bir tartışmanın hala şiddetle devam ediyor olması ne büyük talihsizlik. Kültürel kimlik, dini inançlar ve aidiyetlerin kendilerini özgürce ifade edebilmelerini sağlayan, temel insan hakları kategorisindeki bu demokratik ve kültürel haklar güvence altına alınmalı. Bu hakları koruyan ve geliştirilmesini garanti eden bir anayasal güvence oluşturulmadığı sürece, sadece açılmadan ve açılımın getirecekleri ile ilgili umut dolu bir gelecek tahayyülünden söz etmek mümkün görünmüyor.

STÖ'ler bu sürece nasıl katkı sunabilir?

Saniyorum bu politik tartışmalarla ilgili yapılması gereken önemli şeylerden biri, bu durumun katılımcı ve bilimsel kriterlerle yönetilmesi, tartışılıp, tüketilmesi. Öbür türlü, her taraftan "sürecin uzmanı" sesler duyuyoruz. Bizim gibi siyasetin kısıyındaki, "meselenin mağdurları" da düşünsel kirlilikten nasibini alıyor. Bu sürecin sağlıklı işlemesi için

öncelikle örgütlü yapıların, STK'ların meselenin önemli bir parçası olması hatta yönlendiricileri olmaları gerekiyor.

Uygulamalarla ilgili gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bugün sorun, sadece Kürtler ve Kürtçe ile ilgili değil. Bu ülkedeki tüm diller, kültürler ve inançlarla ilgili yeni düzenlemelere ihtiyaç duyuluyor. Bunların başında dil ve kültürel haklar tartışması geliyor. Ülkedeki farklılıklar göz önünde bulundurulmadan, meselelerin çalıştaylarla marjinalleştirilerek, "bir grup insanla" sınırlandırılarak kamuoyuna sempatik bir şekilde sunulmaya çalışılması bu konudaki samimiyeti sorguluyor. Diğer taraftan dinin Sünnileştirilerek tek mezhep üzerinden tanımlanması ve tek kurum tarafından yönetilmesi yerine "bu ülkede yaşayan bütün din ve inançların temsilcilerinden oluşan bir kurum olarak düzenlenmesi" önerisi dikkate alınmalı.

“Açılım”da müzakere esastır

Eskişehir’de iki ay açılım tartışıldı. Eskişehir TkMM (Türkiye küçük Millet Meclisi) tarafından gerçekleştirilen 7’inci buluşmanın gündemi demokratik açılım, 8’incisinin konusu ise Alevi açılımı oldu. Buluşmanın kolaylaştırıcısı Ertuğrul Cenk Gürcan demokratik açılım konusunda müzakerenin esas olduğunu belirterek: “Demokratik açılım sürecinde yöntem içeriğe dahil olmalıdır. Demokratik açılımı hakların verilmesi

olarak anladığım andan itibaren müzakerenin kendisi bizzat açılımın içeriği kadar önemlidir. Burada gerçekleştirilen toplantı bu müzakere sürecinin bir göstergesidir” dedi. MHP Eskişehir Milletvekili Beytullah Asil ve CHP Eskişehir Milletvekili Murat Sönmez ise yaptıkları konuşmalarda bu tür toplantıların özellikle milletvekilleri için bilgi paylaşımı açısından çok önemli olduğunu vurgularken milletvekillerinin demokratik açılım konusunda halktan daha fazla bir bilgiye sahip olmadığını belirttiler.

Adalet ve Çözüm Girişimi’nden demokrasi çağırısı

Diyarbakır kelepçesiz adaleti mum ışığıyla değil, billboardlarda ve belediyelerin duvarlarına asılan siyah bez afişlerle arıyor.

Aralarında Diyarbakır Barosu, işveren örgütleri, sendikalar, meslek örgütleri ve sivil toplum örgütlerinin bulunduğu Adalet ve Çözüm Girişimi, hazırladıkları billboardlarla sorunun demokratik esaslara göre çözülmesi gerektiğini belirttiler. Diyarbakır Barosu Başkanı M. Emin Aktar konuyla ilgili olarak, “Billboardlardaki talepler bir adalet duygusunun bütün toplumca paylaşılması isteğidir. Yeni bir adalet anlayışıyla hareket edilmediğinde karşılıklı olarak birbirimizi anlama ve kabul etme becerisini de gösteremeyiz” dedi. Girişim, taleplerini dile getiren kenti boydan boya kaplayan “keleççeli” billboardlarla Diyarbakırlıların hafızalarını canlı tutmaya devam edecek.

90’a yakın örgüt, Diyarbakır’da “siyasetçilere, insan hakları savunucularına, belediye başkanlarına ve seçilmişlerine” yönelik operasyonların durdurulması için eyleme geçti.

STGM Diyarbakır’da açılımı aradı

Türkiye genelinde ve Diyarbakır yerinde faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri, 23 Şubat’ta Diyarbakır’da buluşarak demokratik açılım sürecini ve STÖ’lerin bu süreçteki rolünü tartıştı. Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM) kolaylaştırıcılığında buluşan STÖ temsilcileri, demokratik açılım sürecinin vardığı noktayı ve sürecin kesintiye uğramasının yarattığı karamsarlık ve diyalogsuzluk ortamının nasıl değiştirilebileceğine dair fikirlerini paylaştı. Türk Tabipler Birliği’nden (TTB) Gençay Gürsoy, İnsan Hakları Derneği’nden (İHD) Öztürk Türkdoğan, İnsan Hakları Ortak Platformu’ndan Feray Salman, Ka-der (Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği) ve Helsinki Yurttaşlar Derneği’nden (hYd) Nil Mutluer, Mazlumder’den Emrullah Beytar, Türkiye İnsan Hakları Vakfı’ndan (TİHV) Sezgin Tanrıkulu, Türkiye küçük Millet Meclisi (TkMM) ve Ortak Çalışma Grubu’ndan (OÇG) Şanar Yurdatapan, Sivil Toplum Geliştirme Merkezi’nden Levent Korkut ve gazetelerden köşe yazarlarının oluşturduğu bir basın heyetinin katıldığı toplantı, Sümerpark Resepsiyon Salonu’nda gerçekleşti.

Her kesim ve görüşten yerel örgütlerin yer aldığı toplantıda, bölge genelinde sürdürülen operasyonlarda gözaltına alınan ve tutuklanan sivil toplum örgütü yönetici ve üyelerinin durumları da masaya yatırılan öncelikli gündem maddelerinden oldu.

Toplumsal Cinsiyet

12. Sığınaklar ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı

Türkiye'de sığınak ve da(ya)nışma merkezi faaliyeti yürüten bağımsız kadın grupları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK), Adana Büyükşehir Belediyesi, uzmanlar ve aktivistler tarafından gerçekleştirilen 12'inci Sığınaklar ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı bu yıl 11-13 Aralık tarihlerinde Adana'da düzenlendi. Kolaylaştırıcılığını Adana Kadın Danışma Merkezi ve Sığınmaevi Derneği'nin yaptığı kurultayda Türkiye'nin dört bir yanından katılan 70'e yakın örgüt, kadın sığınaklarının sayısının artırılması, yasaların kadınların lehine yorumlanması ve uygulanması için yeniden bir araya geldi.

İlk günü basına ve erkek katılımcılara açık olan ve üç gün süren kurultaya 164 kişi katıldı. Adana Milletvekili Gaye Erbatur'un da katılarak kadınlara destek verdiği verdiği kurultayda tebliğ sunumlarının yanı sıra, kadın

danışma/dayanışma merkezleri, sığınakların kurulma ve çalışma süreci, sorunlar ve çözüm önerileri, namus cinayetleri, kadın intiharları ve haksız tahrik indirimi, cinsel taciz ve tecavüzle mücadele, ensestingörünür kılınması, mağdurlara yönelik tutumlar ve mağdurların korunması, medya ve kadın başlıklarında atölye çalışmaları gerçekleşti. Kurultay atölye çalışma raporlarının tartışılması ve kurultay sonuç bildirgesinin değerlendirilmesiyle sona erdi.

Kurultaya Adana Büyükşehir Belediyesi Altınkoza A.Ş., Çukurova Belediyesi, Global Found For Woman, Global Dialog ve STGM tarafından da katkı sağlandı.

LGBTT hakları vardır

MorEl Eskişehir LGBTT Oluşumu

MorEl Eskişehir
LGBTT Oluşumu
Dünya İnsan
Hakları Günü

sebebiyle Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde

LGBTT bireylerin haklarını görünür kılmak amaçlı bildiri dağıttı, duvarlara afiş astı. Öğrencilerin tepkileri ve yaklaşımları ise LGBTT haklarına ne kadar ihtiyaç olduğunu bir kez daha kanıtlar nitelikteydi. MorEl gönüllülerinden Pelin Kalkan'ın yaptıkları eyleme dair yorumları ise şöyleydi:

"Dünya İnsan Hakları Günü'nde de LGBTT bireyler cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle şiddet ve çeşitli hak ihlallerine maruz kalmaya devam ediyorlar. Eşcinsel öğrenci arkadaşlarımız dövülüyor, trans arkadaşlarımızın yaşamlarına müdahalede bulunuluyor. Ayrımcılık ve şiddetle mücadelede en temel ihtiyacımız anayasal güvencedir. Bu ülke artık bizi yok saymaktan vazgeçmeli. Haklı mücadelemiz gün geçtikçe büyüyor, tüm LGBTT bireyler ve bize destek veren heteroseksüellerle birlikte haklarımızı elde edeceğimize inanıyoruz."

"Herkes kafasına göre dernek kurarsa anarşi olur"

İzmir Valiliği'nin Türkiye'de kurulan 5'inci LGBTT derneği olan Siyah Pembe Üçgen İzmir'in kapatılması istemiyelerle açtığı davanın ilk duruşması 9 Şubat'ta İzmir Adliyesi'nde görüldü.

Derneğin "genel ahlaka" ve "Türk aile yapısına" aykırı olduğu iddiasıyla açılan davanın ilk duruşmasında söz alan Cumhuriyet Başsavcısı Sami Dündar "herkesin kafasına göre dernek kurmasının ülkede anarşi yaratacağını" söyledi. Hakim Mürsel Ermiş Avrupa Parlamentosu, İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) ve İsveçli LGBTT örgütü RFSL'nin yolladığı İngilizce protesto metinlerinin Türkçeye çevrilmesi ve Dernekler Müdürlüğü'nden dernek dosyasının istenmesi için duruşmayı 20 Nisan'a

erteledi. Duruşmayı Amargi İzmir, Uluslararası Af Örgütü Belçika ve Hollanda Büyükelçiliği temsilcileri ile Lambdaistanbul, İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi, Kaos GL, Diyarbakır Hevjin LGBTT Oluşumu, Pembe Hayat, Mülteci-Der üyeleri izledi.

Duruşmanın ardından basın açıklaması yapan Siyah Pembe Üçgen, "Devlet katilleri yakalamak ve şiddeti engellemek yerine LGBTT'lerin haklarını korumak için mücadele eden derneğimizi kapatmaya çalışıyor" diyerek İzmir Valiliği'ni protesto etti. Dernek, duruşma gününe kadar, davayı protesto etmek amacıyla hazırladığı eylem serisine Ocak'ta Sessiz Eylem ile başlamış, duruşma gününe kadar her hafta sonu İzmirliilerin yoğun ilgiyle karşıladığı farklı eylemler gerçekleştirmişti. Örgütlenme Özgürlüğü kampanyası adı altında yürütülen bu çalışma STGM tarafından da desteklendi.

Kuşadası Kent Konseyi Kadın Meclisi kolları sıvadı

Kuşadası Kent Konseyi bünyesinde kurulan Kadın Meclisi ilk toplantısını yaparak çalışma gruplarını oluşturdu. Çalışma gruplarında birinci grup; eğitim, kültür, sanat ve hukuk, ikinci grup; sosyal ve spor, üçüncü grup sağlık, dördüncü grup ise ekonomi olarak belirlenirken, söz konusu çalışma gruplarına geniş kesimlerin katılımını sağlamak amacıyla özel çalışma yürütülmesi karara bağlandı. Toplantı sonunda bir açıklama yapan Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Belma Özgün,

el emeğini değerlendirmekten, kadın sağlığını ve kadının kişisel gelişimini sağlayacak seminerlere dek birçok konuda çalışma yürütmek isteyen, üretken ve özverili kadınların çalışma azminden memnuniyet duyduklarını dile getirdi.

Kaos GL Hukuk Koordinatörü ve STGM Hukuk Danışmanı Av. Yasemin Öz, "Örgütlenmek temel bir insan hakkıdır. Savcı gibi düşünenler kendilerine benzemeyenleri insan olarak görmüyor olmalı ki, bu temel hakkın kullanılmasına engel olmak istiyorlar" diye yanıtladı.

İnsan Hakları

Sarmaşık Derneği engelleniyor

Diyarbakır'da, 46 kurumun ortaklığı ile kurulan Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği Gıda Bankası üç yıldan bu yana yürütmekte olduğu gıda desteği programını Diyarbakır Valiliği'nin şikayeti üzerine durdurmak zorunda kaldı. Diyarbakır 1. İdare Mahkemesi belediyelerin sadece "kamu yararına çalışan" statüsündeki derneklerle ortak proje yürütebileceğini açıkladı. Konu ile ilgili açıklama yapan Sarmaşık Derneği Başkan Yardımcısı Dr. Mehmet Selim Ölçer, "Proje 33 aydır devam ediyor. Bu süre zarfında belediyenin projeye ortaklığı defalarca Sayıştay ve Mülkiye Müfettişlerince denetime tabi tutulmuş ve yasalara aykırı bir husus olmadığı belirtilmiştir. Aynı şekilde yine Diyarbakır Valiliği'nce İçişleri Bakanlığı'ndan talep edilen iki müfettişin derneğimiz bünyesinde 14 gün süren denetleme çalışması sonucunda tutulan raporda yasaların suç saydığı

hususla rastlanmadığı durumu tarafımıza ve teftişi isteyen Diyarbakır Valiliği'ne iletilmiştir" dedi. Ölçer; "yapılan yardımların merhamete göre değil hak temelli bir şekilde yapıldığını, derneklerin kentin sınırlı olanakları ile toplumsal dayanışma yaratıldığını vurgulayarak, ortaya çıkan toplumsal dayanışmanın Valilik tarafından siyasi bir kararla ortadan kaldırılmaya çalışıldığını" belirtti. Dernek, dayanışma içerisinde oldukları kurumlarla birlikte bu uygulamanın karşısında olacak ve karara itiraz edecek. Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği Gıda Bankası üç yıldan bu yana açlık sınırı altında yaşayan 2 bin 300 aileye gıda desteğinde bulunuyor. Dernek, Gıda Bankası'ndan faydalanan ailelerin çocukları için de destek programları uyguluyor.

www.sarmasik.org

Çevre - Hayvan Hakları

Sokak hayvanları için

Aliağa Sokak Hayvanlarını Koruyanlar Derneği (ASKOD) Aliağa Belediyesi ortaklığıyla Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Merkezi iyileştirme çalışmalarına başladı.

Save Our Bodies and Souls (Hıçkırıklar, Bedenimizi ve Ruhumuzu Kurtarın) adı altında Dogs Trust bünyesindeki 'Best Friends Programme' ile kabulünün ardından başlatılan bu proje ile sokak hayvanlarının korunma ve barınma çalışmalarının iyileştirilmesi ve devamlılığı amaçlanıyor.

Efemçukuru siyanüre teslim olmayacak

Efemçukuru köyündeki altın madeni nedeniyle köylülerin arazilerine el konulması için Hazine tarafından açılan davada, köylüler tarafından Danıştay'a açılan ve 29 Nisan'da açıklanacak davanın beklenmesine karar verildi. Üç yılı aşkın bir süredir köylülerin avukatlığını üstlenen çevre savunucusu Arif Ali Cangı, konuya ilişkin yaptığı açıklamada "Arazilerini satmak istemeyen ve direnen köylülerin bağları, Bakanlar Kurulu tarafından ancak savaş hali gibi olağanüstü durumlarda başvurulması gereken

'acilen kamulaştırma yoluyla' ellerinden alınıp Tüpraç A.Ş.'ye teslim edilmek istendi. Yapılan kamulaştırma işleminin kamu yararına aykırı olduğuna dair Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararına

karşın, yargı süreci tamamlanmadan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bir oldu bitti ile köylünün elinden yok pahasına arazileri almak için bu davayı açtı" dedi. Efemçukuru Altın Madeni'nin, İzmir'in su kaynaklarını kirleterek yöreyi yaşanmaz hale getireceğini belirten Cangı, bu mücadelede EGEÇEP'le, (Ege Çevre ve Kültür Platformu) İzmir halkı, köylüler, çevreci kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ve yerel yönetimin birlikte hareket etmesinin önemini vurguladı.

Engelli Hakları

Adana engelsiz kent olma yolunda

Adana Kent Konseyi Engelliler Meclisi, Mimarlar Odası Adana Şubesi ve Çukurova Üniversitesi'nin ortaklaşa geliştirdiği 'Engelsiz Mekan' başlıklı proje tasarım yarışması ödülleri Mimarlar Odası Adana

Şubesi'nde düzenlenen bir törenle sahiplerini buldu.

Avrupa Birliği ile imzalanan anlaşma gereği 2012 yılında tüm mekanların, resmi dairelerin, sinemaların, parkların, okulların, yaşamın her alanındaki mekanların engellilerin kullanımına uygun bir şekilde düzenlenmesi gerektiğinden

yola çıkan Engelli Meclisi, Çukurova Üniversitesi ile işbirliği yaparak engelli sömestrini ilan etti. Mimarlık Fakültesi ile birlikte yapılan çalışmada öğrenciler tüm mimarlık projelerini engellilerin yaşamına uygun olarak hazırladılar. Bu projeye yeni yetişen mimarların konuya duyarlılıklarının sağlanmasının yanı sıra, Adana'daki birkaç kavşağın, bir resmi binanın, örnek olarak seçilmiş park, kaldırım ve yolların engelli yaşamına uygun bir şekilde projelendirilip, Adana Kent Konseyine sunulması amacıyla yola çıkıldı. Bu girişim sonucunda uygun görülen projelerin hayata geçmesiyle, Adana'nın engelsiz kent olması için bir adım daha atılmış olacak.

Sessiz olun, dinleyerek görüyorum

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (ESOGÜ) Toplum Gönüllüleri Kulübü tarafından "Bana Göz Kulak Ol" projesi kapsamında düzenlenen sesli betimlemeli film gösterimiyle "Sessiz Olun Dinleyerek Görüyorum" etkinliği büyük ilgi gördü. Görme engelli vatandaşların toplumdaki algılanış biçimini değiştirmek ve neler yaşadıklarını anlayabilmek amacıyla gerçekleştirilen film gösteriminde herhangi bir konuşmanın olmadığı sahnelerde, engelliler için mekanın, kişilerin ve sessiz gelişen olayların anlatılması sağlandı. Öğrenciler, sesli

betimleme yöntemiyle özel olarak hazırlanan filmin ilk 25 dakikasını gözlerine bandajlar bağlayarak dinledi. 5 dakikalık aradan sonra bandajlar çıkarılarak film seyredilmeye devam edildi. Daha sonra katılımcılar zihinlerinde oluşan görüntüleri, perdede-kilerle karşılaştırdı.

Engellilere ulaşım engeli

İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin engelli kartlarını iptal ederek kontrollü hale getirilmesi engelliler tarafından protesto edildi. 2010 yılını Engelliler Yılı olarak ilan eden Belediye Meclisi'nin kararını eleştiren engelliler 20 yıllık uygulamanın iptal edilmesine tepki gösterdi. İzmir Büyükşehir Belediyesi önünde toplanan engelliler adına konuşan Mülki Aşırt, 20 yıldır engelli kartları sayesinde ulaşımdan yararlandıklarını ancak meclis kararıyla haklarının ellerinden alındığını belirterek, "Belediye Meclisi 2010 yılını Engelliler Yılı ilan etti ancak aynı meclis engellilerin ulaşım hakkını elinden aldı. İzmir'de 450 milyon engellinin 55 bininde bu kart var ancak sadece bin engelli sokağa çıkabiliyor. 20 yıllık hakkımızı korumak için gerekli eylemleri yapacağız" dedi.

Belediye önünde eyleme destek veren Beyaz Ay Derneği İzmir Şube Başkanı Salih Arıkan, ise "Engelli arkadaşlarımızın zaten büyük bölümünün maddi durumu çok kötü. Üstüne bir de bu uygulamanın getirilmesi bizi çok zor durumda bıraktı. Öyle arkadaşlarımız var ki günde 5-6 kez otobüse binmesi gerekiyor. Hem engellilerimizi sosyal hayatın

içine çekelim diyeceksiniz hem de kartları sınırlandıracaksınız. Engellilere sahip çıkan olmadığı için böyle yapıyor. Biz bunu kabul etmiyoruz" dedi.

Çocuk Hakları

ÇAÇA'dan kitaplaştırılmış sosyal hizmet modeli çalışması

Çocuklar Aynı Çatı Altında Derneği (ÇAÇA), kurulduğu 2003 tarihinden bu yana risk altındaki çocuklara ve ailelerine yönelik yürüttüğü faaliyetlerini, geliştirdiği yöntem ve yaklaşımlarını, alandaki uzmanların da desteğiyle bir kitap haline getirdi. ÇAÇA, 'Çocuklara Yönelik Toplum Temelli Sosyal Hizmet Modeli' adlı kitapla bölge ve ülke genelinde ilgili kişi ve kurumlarla deneyimlerini paylaşarak, yerel ve ulusal ölçekte geliştirilmesi muhtemel sosyal politikalara katkıda bulunmayı hedefliyor.

Dört bölümden oluşan kitabın ilk bölümünde 'sosyal hizmet' kavramının bu alandaki içeriği irdeleniyor. İkinci bölümde 'toplumsal bir üretim olarak çocuk' kavramı bağlamında, bölgede çocuk algısı ve ihtiyaçları konusu tartışılıyor. Üçüncü bölümde bu alandaki çalışmaların istatistiksel bilgileri verilirken, son bölümde ÇAÇA'nın bu faaliyetler içindeki yeri konu ediliyor. Kitaptan edinmek için cacader@mynet.com adresine e-posta atabilirsiniz.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün tarihsel çıkış noktası, 8 Mart 1857' de ABD'de tekstil sektöründe çalışan 40 bin kadının, düşük ücretleri, uzun çalışma saatlerini ve insanlık dışı çalışma koşullarını protesto etmek için yaptığı grevdir. Grev sırasında polislin saldırısı ve çıkan yangında çoğu kadın 129 işçi hayatını kaybetmişti.

Gençlik

Kadınlara Ücretsiz Bilgisayar Eğitimi

Adana'da yaşayan gençlerin sorunlarına yönelik, sosyal ve kültürel çalışmalar düzenleyen Adana Kent Konseyi Gençlik Meclisi, bilişim alanında bilinç oluşturmaya yönelik

çalışmalarına "Kadınlara Ücretsiz Bilgisayar Eğitimi"yle bir yenisini ekledi. Gençlik Meclisi, gençlerin bilgiye erişim olanaklarını arttırarak, bilişim sektöründe uzman açığının mevcut olduğu

ülkemizde, nitelikli ve kalifiye genç eleman eğitimi yetiştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, Bilimler Bilmeyenlere Bilgisayar Öğretiyor Projesi'ni uygulamaya koydu ve yüzlerce genç bilgisayar okur-yazarı oldu. Bu çalışmanın devamı olarak Gençlik Meclisi Bilişim Ekibi, Ocak ayı boyunca kadınlara yönelik ücretsiz bilgisayar eğitimi verdi. "Kadın İçin Teknoloji" sloganıyla başlayan projeye TeknoSA başta olmak üzere, UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı), DPT (Devlet Planlama Teşkilatı), Microsoft ve Habitat İçin Gençlik Derneği destek verdi. Projeye, kadınların bilgi teknolojilerine etkin şekilde ulaşması sağlanarak kendilerini bu alanda özgür bir şekilde ifade edebilmeleri hedeflendi.

Mevzuat

Komisyonlarda sivil toplum kuruluşlarını dinleme

Sivil toplum kuruluşlarının yasama sürecine katılımının demokrasinin gelişmesi ve derinleşmesi açısından taşıdığı önem konusunda çok şeyler söylenmiştir. Komisyon uygulamalarına bakıldığında komisyon başkanlarının büyük çoğunluğunun STK'ları toplantılarına davet ettikleri görülmektedir. TBMM Başkanlığı da STK'ların komisyon toplantılarına katılımını desteklemek için bir içtüzük değişikliği hazırlamıştır. TBMM İçtüzük Uzlaşma Komisyonu tarafından hazırlanan İçtüzük değişiklik taslağında da STK'ların komisyon toplantılarına çağrılmasını öngören hükümler bulunmaktadır.

Bütün bu iyi niyetli uygulamaların ve değişiklik önerilerinin yukarıda sözü edilen demokrasinin gelişmesine ve derinleşmesine katkı sağlama amacı taşıdığı kuşkusuzdur. Ancak bütün bu değişiklikler gerçekleştirilse bile istenen düzeyde STK katılımının sağlanıp sağlanamayacağı konusunda çeşitli tereddütler bulunmaktadır. Çünkü hangi STK'ların toplantıya çağrılacağı, çağrılanların sorunu dile getirme bakımından ne kadar isabetli oldukları, komisyonların çağrılan bütün temsilcileri dinlemeye zamanlarının olup olmayacağı gibi kuşular varlığını sürdürmeye devam edecektir.

Bu konuda belki de bir içtüzük değişikliğine bile gerek kalmadan, sorunun çözümüne yönelik bir öneri geliştirilebilir. Bu öneri aslında gelişmiş batı demokrasilerinin çoğunda uygulanmakta olan "hearing" (kamuyu dinleme) sistemidir. Bu sistem son derece esnek ve enformel yürüyen bir sistemdir. Bu toplantılara görüşlerini aktarmak isteyen STK'lar katılabilir. Toplantılarda genellikle komisyon üyeleri söz almadıklarından çok sayıdaki ilgili STK'nın ve diğer tarafların görüşlerini aktarmasına imkân tanınmış olur. Bu toplantılar gönüllülük esasına dayalı olduğundan toplantıların uzaması sorun teşkil etmez. Bu toplantılarda STK'lar görüşlerinin haklılığını göstermeye ve komisyon üyelerini bilgilendirerek belli bir yönde oy kullanmaya ikna etmeye çalışırlar. Komisyon üyelerinin kararlarında da bu toplantılarda aktarılan görüşlerin ve edinilen bilgilerin etkili olacağı

muhakkaktır. Hearing sisteminin bugünkü içtüzük kurallarına da aykırı olmadığı söylenebilir; bu konuda açık bir hüküm bulunmamakla birlikte engelleyici bir hüküm de yoktur. Bütün bu nedenlerle gerek STK'ların ve gerekse konuyla ilgili diğer kesimlerin bu konuya kafa yormaları ve öneri geliştirmeleri yararlı olabilir. Ekim 2008'de çalışmalarına başlanan ve siyasal parti gruplarına görüş alınmak üzere sunulan çalışmayla ilgili olarak henüz görüş bildirilmedi. Sivil toplum kuruluşları üyelerini TBMM'de kanun yapım ve denetim süreci hakkında bilgilendirerek katılımlarını sağlamayı amaçlayan ve Yasama Derneği tarafından hazırlanan Sivil Toplum İçin Yasama Sürecine Katılım El Kitabı'ndan talep etmek için: yasader@yasader.org, www.yasader.org

Bu bölüm Yasama Derneği'nden Fahri Bakırcı'nın (Yasader) katkılarıyla hazırlanmıştır.

Sivil Aktivistler

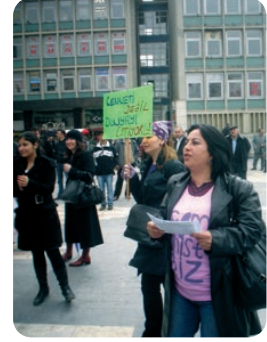
Gülşen Ülker (Barış İçin Kadın Girişimi)

"Barış için ısrar ediyoruz!"

Ünlü İngiliz feminist yazar Virginia Woolf, "Bir kadın olarak benim ülkem yoktur. Bir kadın olarak bir ülke de istemiyorum. Bir kadın olarak tüm dünya benim ülkemdir" diyerek "vatan, millet, Sakarya" tekerlemesinin kadınlar için anlamsızlığına vurgu yapar. Tersinden okuduğumuzda ise bu üçlünün her zaman kadına daha çok şiddet, daha derin bir yoksulluk, sonu gelmez savaşlar ve telafisi mümkün olmayan acılar getirdiği bir gerçek. İşte bu yüzden, demokratik açılımı konu alan Siviliz'in bu sayısında gözlerimizi barış mücadelesi veren kadınlara çevirdik.

Ankara Kadın Platformu'nun da bir bileşeni olan Demokratik Kadın Hareketi'nin, demokratik açılım sürecine kadınların katılımına ilişkin tartışma önerisi Barış İçin Kadın Girişiminin oluşmasıyla sonuçlandı. 31 Mayıs 2009'da Diyarbakır'da "Söyleyecek sözümüz, çözümümüz geliştirecek gücümüz var" sloganıyla bir araya gelen Barış İçin Kadın Girişimi, demokratik açılım sürecine müdahil olmak üzere kolları sıvadı. Türkiye'nin dört bir yanından gelen kadınların oluşturduğu girişim 8 Ağustos 2009 gecesi, Hakkari Berçelan Yaylası'nda çadır kurup "Barış Nöbeti" tutarken, aynı gece girişimin başka bir kolu da "Batı'dan da kadınlar barış için ses veriyor" sloganıyla Taksim'de nöbete katıldı. Daha sonra, İstanbul'da Maçka Parkı'nda 23 Ağustos'ta bir şenlik ve ardından 17-18 Ekim tarihlerinde yine İstanbul'da Barış İçin Kadın Forumu düzenlediler.

Sivil aktivistlerin konuğu girişimin üyelerinden Gülşen Ülker. Ankara'da 1987 yılında toplantılarına katılmaya başladığı Bağımsız Kadın Tartışma Grubu aracılığıyla kadın hareketi ve feminizmle tanışan Ülker, ağırlıklı olarak kadına yönelik şiddet konusunda çalışıyor. "İlk farkettiğimiz ve üzerinde en ortaklaştığımız konulardan biri olan kadına yönelik şiddet, hala en önemli olarak nitelendirdiğim bir alan" diyen Ülker, aile içi şiddetle mücadeleye 2001 yılından bu yana Kadın Dayanışma Vakfı'nda devam ediyor. 'Kadın' konusundaki alana/sokağa ilişkin deneyimine konunun akademik yönünde de ekleyen ve Ankara Üniversitesi Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı'nın ilk öğrencilerinden biri olan Ülker, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme konulu yüksek lisans tezini 2002 yılında vererek mezun oldu.

Barış İçin Kadın Girişimi'nin örgütsel yapısı nasıl? Farklı kadın örgütlerinden kadınlar var mı?

Barış İçin Kadın Girişimi, çalışmalarını öncelikle Ankara, İstanbul, Diyarbakır, İzmir, Eskişehir'de sürdürüyor. Daha sınırlı kişi ya da

örgüt katılımının olduğu iller de var. Geçen yılın yaz aylarında başlayan etkinliklerin organizasyonu, Ankara, İstanbul, Diyarbakır illerinden ikişer kişiden oluşan bir koordinasyon tarafından örgütlenildi. O tarihten bu yana her il kendi programı çerçevesinde çalışmalarını sürdürüyor. Gerek barış dilini kurmada gerekse eylemlilikleri örgütlemeye bugüne değin bir araya gelmediğimiz/gelemediğimiz kadın örgütleri ve kadınların katılımını önemsiyoruz. Girişimimizin, katılıma açık bir yapısı var.

Barış İçin Kadın Girişimi bundan sonra neler yapmayı hedefliyor?

Barışın sağlanmasına destek vermeye, kadınlar olarak bu sürecin her aşamasına dahil olarak sözümüzü söylemeye devam edeceğiz. İstanbul'daki arkadaşlarımızın dediği gibi "Barış için ısrar ediyoruz". Aslında barış için eylemeye ilişkin çok sayıda deneyimimiz mevcut, ancak geldiğimiz noktada daha geniş kitlelerin dikkatini çekecek, konuya dahil olmalarını sağlayacak ve derdimizi anlatacak etkinlikler için çalışmalarımız sürüyor. Basın açıklamalarıyla sınırlı kalmayı istemiyoruz, değişik illerde barış noktaları oluşturmaya, barışı neden savduğumuz ve sözümüzü söyleyeceğimiz dilin nasıl kurulacağına ilişkin tartışmaları yürütecek atölyeler düzenlemeye devam ediyoruz.

Sizi feminist bir aktivist olarak tanıyoruz. Kendi feminizminizle bu girişimin amaçlarını hangi noktada birleştiriyorsunuz?

Kadınların kendileri, bedenleri ve hayatları hakkında söz sahibi olabilmek için yürüttükleri mücadele, hayli eskiye dayanıyor ve acılarıyla dolu bir geçmişe sahip. Zaten, neredeyse, bu sesin ve sözün duyulmaması hatta hiç ortaya çıkmaması için örgütlenmiş olan ataerki egemenlik düzeni, çatışmalı ortamlarda daha da güçleniyor ve kadınların sesi iyice duyulmaz oluyor. Ataerkiyle, militarizmle derdi olmayan bir feminizmi düşünemediğim gibi militarist politikaların devamına katkıda bulunan bir kadın sözünün feminist olmadığına inanıyorum. Ölümün sona ermesi talebi kadar, büyük payı savaşa ayrılan bütçenin militarist politikalara göre oluşturulmasına karşı çıkararak, bu bütçe harcamalarının, en başta kadınların hayatlarını kolaylaştıracak sosyal harcamalara, kadına yönelik şiddetle mücadeleye ve kadınların toplumsal hayatta daha çok yer almalarını sağlayacak düzenlemelere aktarılması talepleri de benim için vazgeçilmez feminist talepler arasında yer alıyor.

Bir feminist aktivist olarak yaşamınızı sürdürmenin hayatınıza etkileri neler oldu?

En başta söyleyebileceğim "yorgunluk". Özellikle gündemi bu kadar hızlı biçimde, bir ağır konudan diğerine geçen bir ülkede, olan bitenlere karşı çıkmak, sözünü söylemek ve değiştirme derdinde olmak bayağı bir fiziksel ve zihinsel güç gerektiriyor. Gündelik hayatımı istediğim biçimde düzenleyebilme imkanına sahip bir kadın olmasaydım, bu kadar koşuşturmayı beceremezdim diye düşünüyorum. Hep sözünü ettiğimiz "cinsiyete dayalı işbölümünün", cinsime düşen kısımlardan azade bir kadın olmak hayatımı kolaylaştırıyor. Yapıp ettiklerimizin hayatı dönüştürmek adına mutlaka bir etkisi oluyor ancak hala en doğrudan ve şüphesiz bir şekilde söyleyebileceğim ilk şey "başımı yastığa koyarken daha az huzursuz olmak" oluyor ne yazık ki.

STGMD

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu Başkanı: Levent Korkut
Başkan Yardımcısı: Ayhan Bilgen
Genel Sekreter: Gürcan Banğer
Sayman: Feray Salman
Üyeler: Şeyhmus Diken, İhsan Özbek, Uygur Özemesi

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği adına sahibi: Levent Korkut
Sorumlu Yazışılabilir Müdürü: Gamze Göker
Grafik Tasarım: Gülrü Höyük
Karikatürler: Sarkis Paçacı

ISSN 1306-5297

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi

708. Sok. (eski 89. Sok.) 14/9, 06550
Yıldız Çankaya, Ankara
Tel: (312) 442 42 62 (pbx)
Faks: (312) 442 57 55
e-posta: bilgi@stgm.org.tr
web: www.stgm.org.tr

STGM İstanbul İletişim Ofisi

Meşrutiyet Cad. Kibeleliade Sok. No: 3/1
Şişhane Beyoğlu, İstanbul
Tel: (212) 292 00 60 Faks: (212) 292 00 64
e-posta: istanbul@stgm.org.tr
web: http://istanbul.stgm.org.tr

STGM Adana Yerel Destek Merkezi

Kurtuluş Mah. Ziyapaşa Bul. Kızılay Kan Merkezi
Sok. (64010 Sok.) Dr. Muzaffer Ersalan Apt.
No:14 K: 1 D:1 Seyhan, Adana
Tel: (322) 453 04 50 - 51 Faks: (322) 453 04 02
e-posta: adana@stgm.org.tr
web: http://adana.stgm.org.tr

STGM Denizli Yerel Destek Merkezi

Saltak Mah. 1521 Sok.
No: 16 D: 1, 20100 Denizli
Tel: (258) 241 60 11 Faks: (258) 241 50 11
e-posta: denizli@stgm.org.tr
web: http://denizli.stgm.org.tr

STGM Diyarbakır Yerel Destek Merkezi

Fabrika Cad. Sümerpark Kampüsü
Kent Gönüllüleri Binası K:1 Diyarbakır
Tel: (412) 226 60 77 Faks: (412) 226 30 65
e-posta: diyarbakir@stgm.org.tr
web: http://diyarbakir.stgm.org.tr

STGM Eskişehir Yerel Destek Merkezi

Deliklitaş Mah. Gürman Sok.
No: 16, 26090 Eskişehir
Tel: (222) 220 40 36 Faks: (222) 220 40 76
e-posta: eskisehir@stgm.org.tr
web: http://eskisehir.stgm.org.tr